

[Uz Sākumlapu](#) > 2 - Paziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesas procesa laikā

2 - Paziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesas procesa laikā

Kā es varu ziņot par noziedzīgu nodarījumu?

Noziedzīgos nodarījumos cietušie var ziņot par noziedzīgu nodarījumu (iesniegt sūdzību):

- Luksemburgas policijai;
- prokuroram, kura jurisdikcijā ir attiecīgais apgabals.

Lai gan par noziedzīgu nodarījumu var ziņot jebkurš, gadījumā, ja cietušie plāno piedalīties tiesvedībā kā civilprasītāji, viņiem ir jāiesniedz sūdzība personīgi vai ar sava advokāta starpniecību.

Cietušie var arī iesniegt privātsūdzību pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju policijas tiesai vai rajona tiesas krimināllietu palātai.

Sūdzība ir jāiesniedz vienā no Luksemburgas oficiālajām valodām, proti, luksemburgiešu, franču vai vācu valodā. Cietušie, kuri nerunā nevienā no šīm trim valodām, ir tiesīgi izmantot bezmaksas tulka pakalpojumus. Sūdzību vēlams iesniegt rakstiski (nav jāizmanto konkrēta veidlapa), un tajā ir jānorāda šāda informācija:

- sūdzības iesniedzēja uzvārds, vārds, dzimšanas vieta un datums, nodarbošanās un dzīvesvieta;
- notikums, kas izraisījis nodarīto kaitējumu;
- kaitējuma veids.

Termiņš, kurā cietušajam ir jāiesniedz sūdzība, jo īpaši ir atkarīgs no noziedzīgā nodarījuma noilguma. Šis termiņš ir no viena līdz desmit gadiem.

Kā es varu uzzināt par lietas virzību?

Cietušajiem ir šādas tiesības:

- tikt automātiski informētiem, ja viņu lieta tiek slēgta, un par slēgšanas iemesliem;
- pēc pieprasījuma tikt informētiem par to, ka tiesa izmeklē viņu lietu;
- pēc pieprasījuma tikt informētiem par stāvokli kriminālprocesā;
- automātiski saņemt informāciju no prokuratūras par to, kurā datumā notiks tiesas sēde viņu lietas iztiesāšanai;
- pēc pieprasījuma iegūt informāciju par jebkuru galīgo spriedumu kriminālprocesā.

Ja sūdzību iesniedz prokuroram, prokurors 18 mēnešos no sūdzības vai apsūdzības saņemšanas dienas hronoloģiski informē cietušo par jebkuru veikto darbību, tostarp attiecīgā gadījumā par lietas slēgšanu un slēgšanas iemeslu.

Vai man ir tiesības uz juridisko palīdzību (izmeklēšanas vai iztiesāšanas laikā)? Ja ir, tad ar kādiem nosacījumiem?

Lai nodrošinātu tiesu iestāžu pieejamību gadījumā, ja cietušajiem nav pietiekamu līdzekļu, jo īpaši attiecībā pret garantēto ienākumu minimumu, viņiem ir tiesības saņemt pilnīgu bezmaksas juridisko palīdzību savu interešu aizsardzībai. Šādu palīdzību sniedz Advokātu asociācijas padome, ja cietušie to prasa un ja viņi ir:

- Luksemburgas valstspiederīgie;
- ārzemnieki, kuriem atļauts apmesties uz dzīvi minētajā valstī;
- Eiropas Savienības (ES) dalībvalsts valstspiederīgie;

- ārzemnieki, kas juridiskās palīdzības jautājumā atbilstoši starptautiskam līgumam ir pielīdzināmi Luksemburgas valstspiederīgajiem.

Lai noteiktu finanšu līdzekļu pietiekamību, ņem vērā kopējos bruto ienākumus un bagātību, kā arī tajā pašā māsaimniecībā dzīvojošo personu ienākumus. Papildus gadījumam, kad ir ierobežoti līdzekļi, cietušie var saņemt juridisko palīdzību arī tad, ja to pamato nopietni iemesli saistībā ar viņu sociālo, ģimenes vai materiālo stāvokli.

Pieteikums juridiskās palīdzības saņemšanai ir jāiesniedz, izmantojot anketu, ko var saņemt no Galvenā sociālās palīdzības dienesta (<http://www.guichet.public.lu/citoyens/fr/organismes/service-central-assistance-sociale/index.html>) un kas cietušajam ir jāparaksta un jānosūta Advokātu asociācijas priekšsēdētājam, kuram ir teritoriālā piekritība (Dīkirhe vai Luksemburga).

Anketā, kas jāaizpilda, jo īpaši iekļauj šādu informāciju:

- cietušā identitāte (uzvārds, vārds(-i), dzimšanas vieta un datums, nodarbošanās, dzīvesvieta, civilstāvoklis, valstspiederība);
- tās tiesvedības veids, kurā ir vajadzīga juridiskā palīdzība;
- cietušā ģimenes stāvoklis;
- cietušā [finansiālie apstākļi](#).

Cietušie var arī norādīt tā (to) advokāta(-u) vārdu(-us) un uzvārdu(-us), kura(-u) iecelšanai viņi dod priekšroku atbilstoši juridiskās palīdzības shēmai, vai attiecīgā gadījumā norādīt tā advokāta vārdu un uzvārdu, kurš jau ir iecelts, lai sniegtu viņiem juridisko palīdzību.

Dokumenti, kas jāpievieno cietušo pieteikumam:

- personu apliecinoša dokumenta kopija;
- [izziņa par reģistrāciju Kopējā sociālā nodrošinājuma centrā](#) (*Centre Commun de la Sécurité Sociale — CCSS*), arī par personām, kas dzīvo viņu māsaimniecībā;
- par attiecīgo personu un katru māsaimniecības locekli — maksājumu kvītis (vai CCSS izdots ienākumu apliecinājums), garantēto ienākumu minimumu apliecinošas kvītis, kvītis par bezdarbnieka pabalstu vai pensiju vai citas kvītis, kuras attiecas uz vismaz trīs iepriekšējo mēnešu laikposmu un kurās norādītas bruto summas (bankas izraksti nav pietiekams apliecinājums);
- Nacionālā solidaritātes fonda (*Fonds national de solidarité*) izdots nulles bilances apliecinājums par katru māsaimniecības locekli, ja māsaimniecības locekļi nesaņem nekādus līdzekļus no minētā fonda;
- ja māsaimniecības locekļi saņem vai maksā uzturlīdzekļus, — dokuments, kurā norādīta samaksātā vai saņemtā summa (piem., bankas izraksti par pēdējiem trim mēnešiem);
- Luksemburgas Nodokļu administrācijas (*Administration des contributions directes*) izdota izziņa par nekustamā īpašuma tiesību esību vai neesību par katru māsaimniecības locekli;
- attiecīgā gadījumā — dokumenti, kas apliecina īpašumtiesības uz ārzemēs esošu nekustamo īpašumu;
- dokumentēti pierādījumi par kustamiem aktīviem (naudu, uzkrājumiem, akcijām, obligācijām utt.);
- ja mājoklis tiek īrēts, — īres līguma kopija un īres maksājumu rēķini par pēdējiem trim mēnešiem;
- ja māsaimniecības locekļi atmaksā hipotēku, — apliecinājums par ikmēneša summas samaksu;
- dokumentēti pierādījumi par ienākumiem no nekustamā īpašuma un kustamā īpašuma;
- dokumenti saistībā ar attiecīgo lietu.

Vai es varu prasīt, lai tiktu atlīdzināti izdevumi (saistībā ar piedalīšanos izmeklēšanā vai iztiesāšanā)? Ja varu, tad ar kādiem nosacījumiem?

Kad ir pārbaudīta līdzekļu nepietiekamība, Advokātu asociācijas padomes priekšsēdētājs vai viņa šim nolūkam deleģēta persona informē par juridiskās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu, nosūtot vienkāršu vēstuli, ja palīdzība ir piešķirta, un ierakstītu vēstuli, ja palīdzība ir atteikta. Priekšsēdētājs ieceļ advokātu, kuru cietušais ir brīvi izvēlējies, vai, ja izvēle nav izdarīta vai priekšsēdētājs izvēli uzskata par nepiemērotu, norīkotu advokātu.

Notārus un tiesu izpildītājus ieceļ *ex officio* tiesa, kas izskata lietu juridiskās palīdzības ietvaros.

Ja juridisko palīdzību piešķir tiesvedības laikā, cietušajam radušās izmaksas tiks atlīdzinātas.

Neatlīdzinātās izmaksas

Ja cietušais saņem juridisko palīdzību un viņam liek segt izmaksas, tās kompensēs valsts.

Krimināllietās juridiskā palīdzība netiek piešķirta, lai segtu izmaksas un naudas sodus, kas piespriesti notiesātām personām.

Vai man ir pārsūdzības tiesības, ja mana lieta tiek slēgta pirms nonākšanas tiesā?

Ja lieta tiek slēgta, pirms tā nonāk tiesā, paziņojumā norāda, ar kādiem nosacījumiem cietušais var ierosināt tiesvedību, iesniedzot privātsūdzību vai civilprasību.

Ja par noziedzīgo nodarījumu piespriežamie sodi ir kriminālsodi vai labošanas sodi, paziņojumā norāda, ka cietušie var vērsties pie valsts ģenerālprokurora, kuram ir tiesības dot valsts prokuroram rīkojumu sākt kriminālvajāšanu.

Ja pirmstiesas palāta (*Chambre du conseil*) nolemj krimināllietu nenodot tiesai, kas lemtu par iespējamā noziedzīgā nodarījuma izdarītāja vainu, cietušie var iesniegt pārsūdzību Apelācijas tiesas pirmstiesas palātai. Tādējādi viņiem ir tiesības iesniegt pieprasījumus un komentārus šai palātai.

Ja pirmstiesas palāta nolemj neturpināt lietas izskatīšanu faktisku, nevis tiesisku iemeslu dēļ, cietušie var iesniegt pieteikumu civiltiesai, lai saņemtu kompensāciju par kaitējumu.

Vai es varu iesaistīties tiesas prāvā?

Tāpat kā pierādījumu iegūšanas / izmeklēšanas laikā — cietušie var piedalīties tiesvedībā bez īpaša statusa vai kā civilprasītāji.

Cietušie var piedalīties gan atklātās, gan slēgtās tiesas sēdēs, bet tikai tad, ja viņi ir uzaicināti uz tiesu kā liecinieki. Viņus var uzaicināt uz tiesu arī kā lieciniekus mutvārdu paskaidrojumu sniegšanai. Šajā nolūkā viņi saņem rakstisku pavēsti no prokurora, un viņiem ir jāatbild gan uz tiesas, gan uz pretējās puses advokāta uzdotajiem jautājumiem. Tiesas sēdē cietušie sēž tiesas zāles aizmugurē, lai novērstu viņu tiešu saskarsmi ar apsūdzēto.

Civilprasītāji saņem rakstisku pavēsti par ierašanos mutvārdu paskaidrojumu sniegšanai. Arī viņiem ir tiesības piedalīties atklātās un slēgtās tiesas sēdēs, un viņiem ir jāierodas, lai iesniegtu savus pieteikumus. Principā viņi iestājas lietā pēc liecinieku nopratināšanas. Turklāt viņi var prasīt lietas argumentēšanu visos jautājumos, kas saistīti ar viņu pilsoniskajām interesēm, un liecināt par faktiem.

Kāds ir mans oficiālais statuss tiesu sistēmā? Piemēram, vai es esmu (vai varu izvēlēties būt) cietušais, liecinieks, civilprasītājs vai privātsūdzības uzturētājs?

Tiesu sistēmā jūs oficiāli esat cietušais bez īpaša statusa. Cietušajiem ir tiesības iesaistīties tiesvedībā kā civilprasītājiem.

Kādas ir manas tiesības un pienākumi šajā statusā?

Cietušajiem ir jo īpaši šādas tiesības:

- lietot valodu, ko viņi saprot, vai arī izmantot tulka pakalpojumus, ja tiek iesniegta sūdzība policijas dienestam;
- bez maksas saņemt sūdzības kopiju un to dokumentu kopijas, kurus viņi ir iesnieguši sūdzības pamatošanai;
- saņemt viņiem saprotamā valodā sagatavotu kvīti, kurā norādīts lietas numurs un viņu sūdzību iesniegšanas datums un vieta; saņemt apstiprinājumu par prokuroram iesniegto viņu sūdzību saņemšanu;
- izmantot advokāta palīdzību vai pārstāvību;
- tikt automātiski informētiem, ja viņu lieta tiek slēgta, un par slēgšanas iemesliem;
- pēc pieprasījuma tikt informētiem par to, ka tiesa izmeklē viņu lietu;

- pēc pieprasījuma tikt informētiem par stāvokli kriminālprocesā;
- automātiski saņemt informāciju no prokuratūras par to, kurā datumā notiks tiesas sēde viņu lietas iztiesāšanai;
- pēc pieprasījuma iegūt informāciju par jebkuru galīgo spriedumu kriminālprocesā;
- prasīt, lai tiesnesis, kurš izskata pieteikumus par pagaidu noregulējuma pasākumiem, pieņem pagaidu nolēmumu, ar nosacījumu, ka pretējās puses atbildības esība nav nopietni apšaubāma.

Civilprasītājiem ir arī šādas tiesības:

- pieprasīt kompensāciju no apsūdzētā;
- tikt iesaistītam izmeklēšanā, kuru uzdevis veikt izmeklēšanas tiesnesis;
- prasīt, lai izmeklēšanas tiesnesis izdod rīkojumus par papildu pierādījumu iegūšanu;
- pārsūdzēt attiecīgajā tiesas palātā konkrētu pierādījumu iegūšanu, kam ir ietekme uz viņu pilsoniskajām interesēm;
- tikt iztaujātiem tikai tad, ja viņi to vēlas;
- vajadzības gadījumā tikties klātienē ar apsūdzēto;
- piekļūt lietas materiāliem, izmeklēšanas tiesneša birojam pēc apsūdzētā pirmās nopratināšanas un dienu pirms katras pierādījumu iegūšanas, attiecībā uz kuru ir vajadzīga juridiska palīdzība;
- pēc izmeklēšanas pabeigšanas pieprasīt izmeklēšanas tiesnesim lietas materiālu kopiju;
- pieprasīt eksperta ziņojumu, liecinieku uzklauššanu un konfiscēto priekšmetu atdošanu;
- piedalīties noziedzīgā nodarījuma vietas apskatē.

Vai es varu sniegt liecību vai iesniegt pierādījumus tiesas procesa laikā? Ja varu, tad ar kādiem nosacījumiem?

Liecinieki var piedalīties tiesas sēdēs un, nododot zvērestu, izstāstīt tiesnesim visu, ko viņi zina par attiecīgajiem faktiem. Lieciniekiem ir jāatbild gan uz tiesas jautājumiem, gan uz pretējās puses advokāta uzdotajiem jautājumiem.

Civilprasītāji var prasīt lietas argumentēšanu visos jautājumos, kas saistīti ar viņu pilsoniskajām interesēm, un liecināt par faktiem; civilprasītāja advokāts var nopratināt ekspertus, kā arī aizstāvības lieciniekus.

Principā pieņemami ir visi pierādījumi, ar nosacījumu, ka tie tiek atzīti, pamatojoties uz iemeslu un ņemot vērā pieredzi, ka tie var palīdzēt tiesnesim pieņemt notiesājošu spriedumu. Pierādījumus var iesniegt, ja pusēm ir bijusi iespēja apmainīties ar viedokļiem un argumentiem par pierādījumiem.

Kādu informāciju es saņemšu tiesas procesa laikā?

Cietušajam tiks paziņota šāda informācija:

- pēc pieprasījuma — stāvoklis kriminālprocesā;
- automātiski — datums, kurā notiks tiesas sēde viņu lietas iztiesāšanai;
- pēc pieprasījuma — jebkurš galīgais spriedums kriminālprocesā.

Vai es varēšu piekļūt lietas materiāliem?

Ja sūdzību iesniedz policijai, sūdzības iesniedzējs vai nu tūlīt, vai viena mēneša laikā no sūdzības iesniegšanas dienas bez maksas saņem sūdzības kopiju. Sūdzības iesniedzēji var arī prasīt, lai tiesa, kas izskata viņu lietu, veic īpašus procesuālus pasākumus.

Ja sūdzības iesniedzēji pievienojas tiesvedībai kā civilprasītāji, viņiem ir tiesības piekļūt lietas materiāliem izmeklēšanas tiesneša birojā pēc apsūdzētā pirmās nopratināšanas un dienu pirms katras pierādījumu iegūšanas, attiecībā uz kuru ir vajadzīga juridiska palīdzība.

Kad tiesvedība ir pabeigta, izmeklēšanas tiesnesis nodod lietas materiālus prokuroram. Jums kā civilprasītājam ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem vismaz astoņas darbdienu pirms lietas izskatīšanas pirmstiesas palātā.

Civilprasītājiem un personām, kuras var pierādīt, ka viņām ir likumīgas personīgās intereses, ir tiesības saņemt

lietas materiālu kopijas, izņemot konfiscētu dokumentu kopijas, saprātīgā termiņā pirms noteiktā tiesas sēdes datuma. Šajā nolūkā viņiem ir jāiesniedz pieprasījums prokuroram.

■ Lapa atjaunināta: 27/02/2018

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.